

Dziad nowy śpiewa o Panu Cogito, którego na ten padół pełen łez powołał najprzezacniejszy bard Zbigniew Herbertem zwany

Posłuchajcie dziada, co dobrze wam gada.
On po świecie chodzi i piosenki płodzi.

Był raz Pan Cogito, którego ubito
Śmiechem na śmietniku – cnoty grzebalniku.

Szedł ci on do kresu, dał świadectwo czasu,
Po nicości runo – świata tego wiano.

Szedł wyprostowany wśród tych na kolanach.
Nie by żyć ocalał, serce swoje spalał.

Gniewem i odwagą na ludzką zniewagę
Reagował śmiało, gdy coś źle się działo.

Bici, poniżeni i inni gnębieni
Mieli w nim obrońcę, mocnego jak słońce.

Pogardzał szpiclami, katami, tchórzami.
Oni wszak wygrają, tak się sprawy mają.

A diabłu zapiszą życiorys i duszę,
By Pana Cogito tym bardziej ubito.

Nigdy nie przebaczał w imię tych, co płaczą,
Zdradzonych o świecie, nie na to jest życie.

Został powołany, strzegł się zbędnej dumy.
W lustrze twarz oglądał, jak błazen wyglądał.

Wystrzegał się serca oschłości, szyderca
Nie złamał go żaden, ni straszny Ben Laden.

Nikt go nie pocieszył, czasem ptak go wzruszył
Albo dąb zimowy – znaki nieba mowy.

Czuwał, kiedy światło na górach rozbłyśło,
To był znak widomy, by opuścić domy.

Wstał i poszedł przed się, póki w piersi gwiazdę
Ciemną krew obraca, taka jego praca.

Powtarzał zaklęcia, bajki i legendy,
Aby znowu się nie powtórzyły błędy.

Wielkie słowa mówił, i tak dobro zdobył,
Którego nie zdobył, bez niego się obył.

Szedł za tymi, którzy marli w piasku burzy,
Uparty i dzielny, Pan Cogito wierny.

I został przyjęty prawie jako święty
W zimnych czaszek grono, tam pochodnie płoną.

A jego przodkowie, każdy wam to powie,
To Gilgamesz, Hektor, Roland – to jest wektor,

Który drogę wskaże, jak tradycja każe,
By popiołów miasta bronić jak królestwa.

Królestwa bez kresu, wszelakiego czasu.
To dziad wam powiada, taka jego rada.

Piosenka o świecie Hieronima Boscha

1. Pycha

Czerwone korale,
Czerwona sukienka.
Lustreczko pokaż,
Jaka jestem piękna.

To moja duma,
Fora pokora!
To jest miłość własna.

2. Chciwość

Zarabiam na księgi,
By żyć w dobrobycie.
Choć posłuch mam wielki,
Źle o mnie mówicie.

To moje skąpstwo,
Precz szczodroblivość!
To moja przekupność.

3. Nieczystość

Czerwone czereśnie
I czerwona róża.
W zieleni, jak we śnie,
Jej sukni się nurzam.

To pożądliwość,
Niech szcześnie czystość!
To moja lubieżność.

4. Zazdrość

Tak jak pies psu kości
Człowiekowi człowiek
Zwierzęcia zazdrości
(Bez mrugnięcia powiek).

To moja zawiść,
Precz z życzliwością!
– On ma, a ja nie mam.

5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu

Jaki ojciec śmieszny,
Taki syn żałosny.
Jaki ojciec grzeszny,
Taki syn wart chłosty.

To jest obżarstwo,
Niech zginie umiar!
To moje opilstwo.

6. Gniew

– No uderz, mospanie.
– Ja ci nie daruję.
Co mąż się zamachnie,
Niewiasta ratuje.

To jest złośliwość,
Precz z łagodnością!
To moja nienawiść.

7. Lenistwo

Jestem starym człekiem.
Zmian nie oczekuję.
Przy kominku siedzę,
A żar promieniuje.

To moja gnuśność,
A kysz pilności!
To me próżnowanie.

8. Siedemdziesiąt siedem

Nikt nie jest bez grzechu,
Lecz Pan miłosierny
W nawróconym mężu
Widzi swój cień wierny.

Innego świata
Nigdy nie będzie.
Innego nie będzie.

Krasicki

biskup warmiński i hrabia świętego
cesarstwa rzymskiego uwielbiał czekoladę
którą sprowadzał z samego paryża
a teraz jest patronem mojego liceum
w miejsce swojego imiennika janka
komsomolca agitatora i bojówkarza

od urodzenia mieszkam przy ulicy
majora stefana przybyszewskiego
który walczył o polską ludową
po 1989 zastąpił go na tabliczce
dekadent i skandalista stanisław
który odbił żonę kasprowiczowi

ja także lubię czekoladę i wiersz
epitafium rzymowi jestem natomiast
uczulony na komunizm i chyba nawet
mam słodkie życie a przynajmniej nikt
nie próbuje mnie zastąpić w dowodzie
osobistym ani w małżeńskim łożu

czasem w nocy przychodzi do mnie
krasicki opowiada bajki kpi i o drogę pyta
pokazuję mu wtedy za oknem czarne
jak psie podniebienie niebo gdzie
wyposzczeni mnisi naszych pragnień
walczą o kawałek czekolady

Słowacki

nie oglądam telewizji więc jeszcze
od czasu do czasu coś mi się marzy
wczoraj na przykład przyśnił mi się
jarosław marek rymkiewicz któremu
przyśnił się mickiewicz wykrzykujący
do słowackiego „paszoł won, durak”

poszło o rzekomą modlitwę za cara
o to że adam nie jest polakiem o kościół
bez boga o niedoszły pojedynek
o babę piszącą młodą polską
a przede wszystkim o to by za sto lat
gombrowicz napisał to co napisał

to były inne czasy i inni celebryci
wszystko mogło się przyśnić teraz
mickiewicz i słowacki zeszli na
szkolne dziady a ty przechodniu
nad martwym wzniesiony światem
zmów szybki paciorek

Norwid

mój dozorca nazywał się norwid
i często mówił „kurde mać”
w okresie pierwszej solidarności
spotykałem go często

w betonowym klombiku
przed blokiem gdy zmęczony
procentami leżał w pozycji
embrionalnej owinięty wokół róży

pewnego razu spytałem go
dowcipnie i znieńacka
„co tam panie w tej weronie?”
„kamienie, kurde mać, kamienie”

wypalił – teraz wiem że norwid
to nie tylko cham i alkoholik
ale także intelektualista i filozof
jaka szkoda że już nie żyje

Dobrosław Wierzbowski, *Faun* 1661